

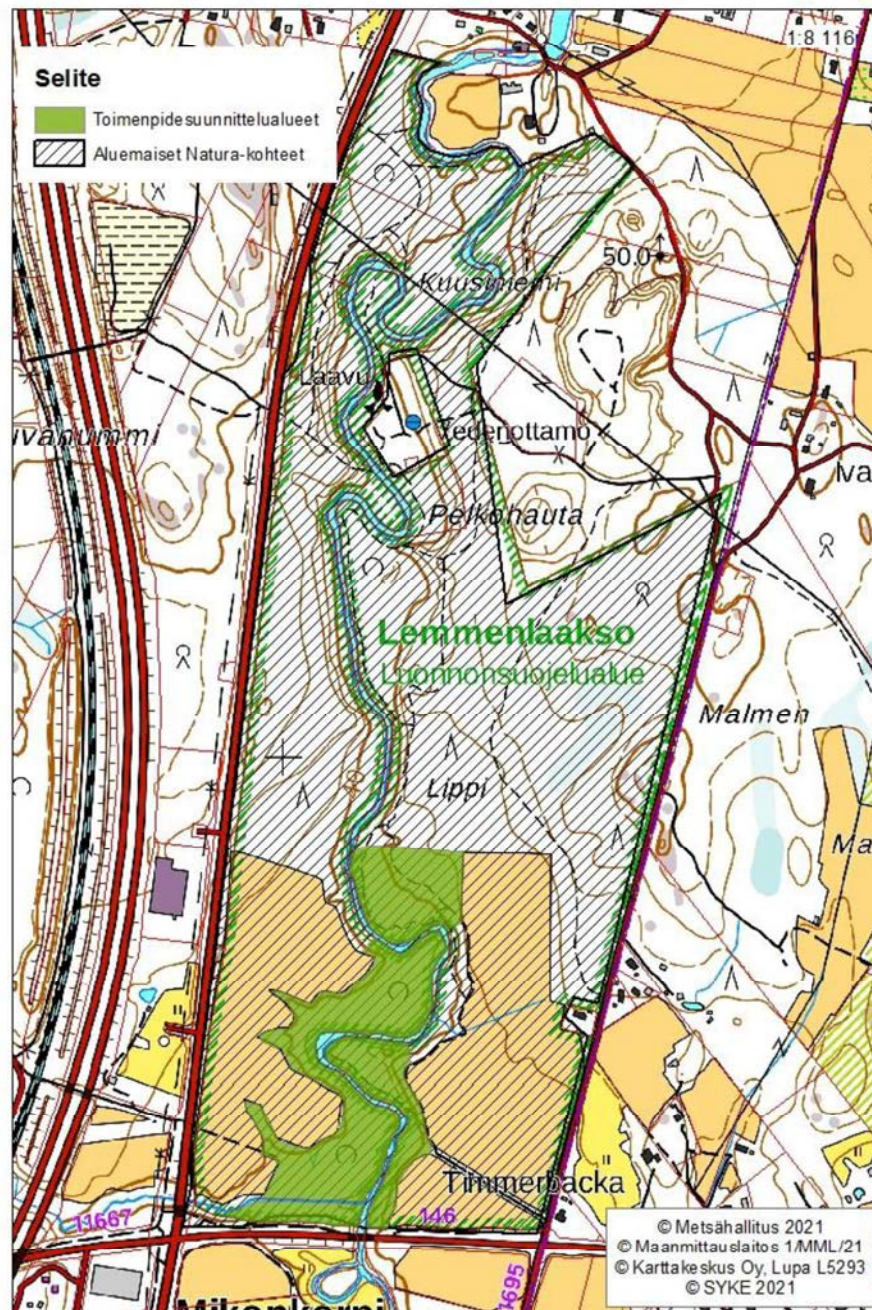
COASTNET LIFE (LIFE17/NAT/FI/000544)

Järvenpään Lemmenlaakson luonnonhoitosuunnitelma

Martina Reinikainen 30.3.2021, Dnro: MH 1859/2021

Tämä toimenpidesuunnitelma on laadittu CoastNet-LIFE-hankkeessa EU-komission LIFE-rahoituksen tuella. Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai EASME ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

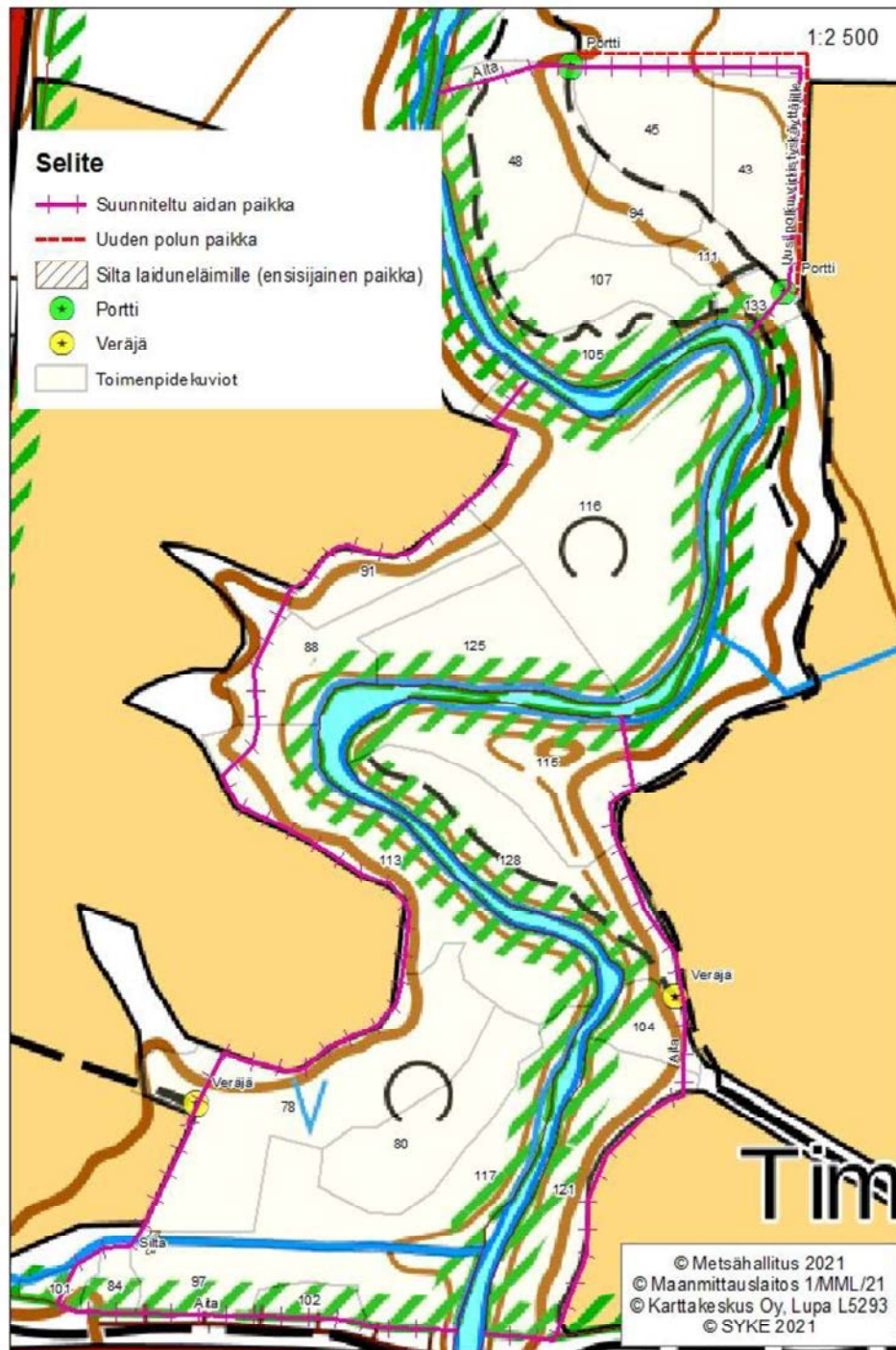
Suunnittelualueen sijainti Lemmenlaakson lehto (FI0100044) Natura 2000 -alueella.

1 Yleiskuvaus				
Lomakkeella annetaan hallinnolliset yleistiedot alueesta, kerrotaan suunnitelman tavoite ja sen mukaan tehtävien toimenpiteiden pinta-alat sekä kuvataan suunnitteluprosessi.				
Suunnittelun alueen nimi	Lemmenlaakson eteläosa	Pinta-ala (ha)	10,20	
		Josta vettä (ha)	0	
		Päivämäärä		
Kunta / kunnat				
Järvenpää				
Puistoalue				
634- Rannikko				
ELY-keskus				
1- Uusimaa				
Tekijä(t)				
Reinikainen Martina				
Suunnitelman tavoite / tavoitteet	Lemmenlaakson luonnonsuojelualueen eteläosan perinnebiotooppi- ja lehtoluontotyyppien säilyttäminen ja kunnostaminen, sekä arvokkaan lajiston elinolosuhteiden parantaminen.			
Suojelualueet ja muut alueet				
Koodi	Nimi	Pinta-ala, (ha)	Pinta-ala suunnittelalueella	Lisätietoja
FI0100044	Lemmenlaakson lehto	93,41	10,06	
YSA013019	LEMMENLAAKSON LUONNONSUOJ	84,80	10,10	
	Muut alueet		0	
Erityisarvot		Luokka / arvo		Pinta-ala (ha)
Perinnebiotooppi-inventointi		P		
Kaava		Merkintä		
Järvenpään yleiskaava		SL (maakunnallinen kulttuuriympäristöalue)		

Muut aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset		Vuosi
Kolehmainen Kimmo 2018: CoastNet -Life kääpäkartoitukset 2018. - Raportti (asianumero MH 4571/2018). Metsähallitus, luontopalvelut, 30.11.2018. 14 s.		2018
Kosonen, L. Lakkisienikartoituksia Natura 2000 -alueilla vuonna 2018 CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544). Metsähallitus. MH 4571/2018.		2018
Heinonen, M., Manninen, E. & Nupponen, K. 2017: Järvenpään liito-oravaselvitys 2017. – Faunatican raportteja 30/2017.		2017
Tolvanen, O. 2018. Jokitalkkarihankkeen sähkökoekalastukset vuonna 2018. Raportti 24/2018. Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.		2018
Nieminen, M. ja Sundell, P. R. 2003. Lemmenlaakson luontoarvojen lisääminen perhoslajiston kannalta. Faunatica Oy.		2003
Ympäristötutkimus Oy Metsätähti 1995. Lemmenlaakso - Yhteenveto tutkimuksista 1994.		1994
Niiranen, S. Nieminen, M. ja Manninen, E. (toim.) 2013: Järvenpään linnustoselvitys vuosina 2011–2012. Loppuraportti. Faunatica Oy.		2013
Mannerkoski, I. ja Nupponen, K. 2014: Järvenpään uhanalaisten kovakuoriaisten selvityksiä: vuoden 2014 tulokset. Faunatica Oy.		2014
Siitonen, M. & Ranta, P. 1991. Lemmenlaakson kasvillisuusselvitys. Ympäristötutkimus Metsätähti Oy.		1991
Väre, S. 1985. Lemmenlaakson luontoselvitys ja ympäristösuunnitelma. Järvenpään kaupunki, Arkkitehtitoimisto.		1985
Järvenpään kaupunki. 2006. Lemmenlaakson hoito- ja käyttösuunnitelma. Ympäristövalvonta.		2006
Suunnitelman osallistaminen ja tiedotus		
Tapahtuma	Päiväys	Henkilö / organisaatio
Kommentit suunnitelmaan (Pekka Heikkilä)	09.03.2021	Luonnonsuojelupäällikkö
Linnustoa koskevat kommentit	04.03.2021	Antti Below

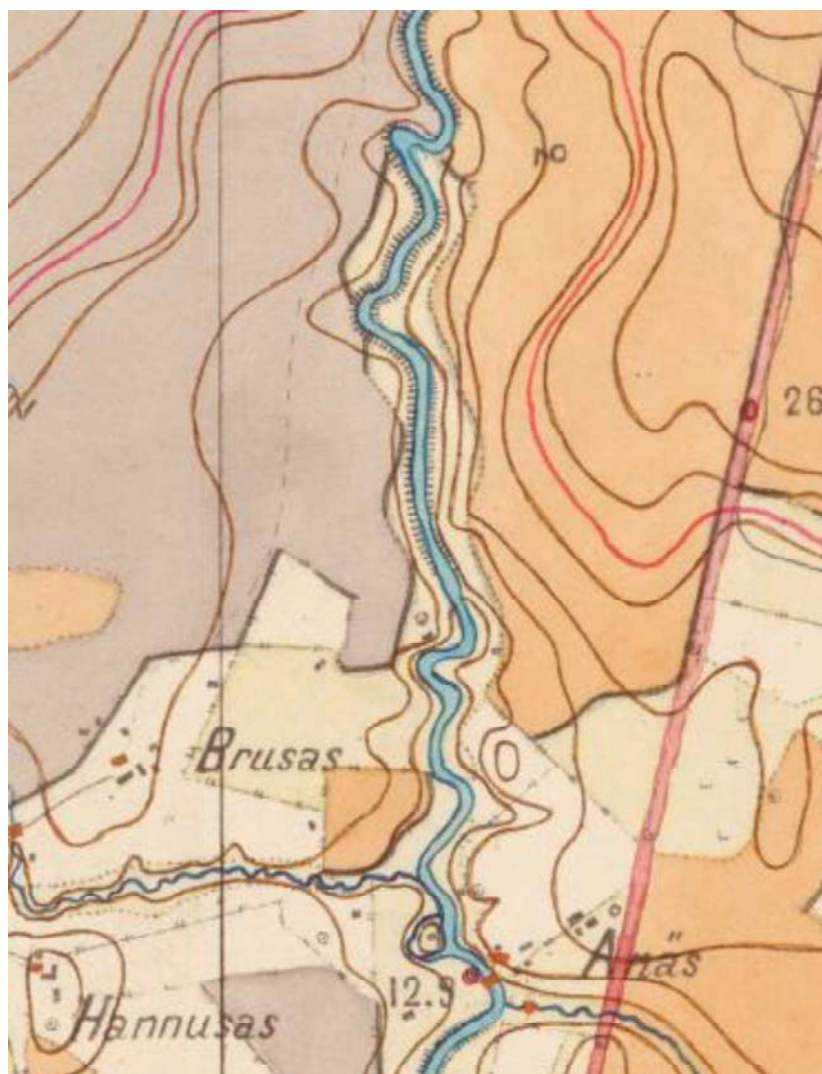
1A Tiivistelmä	
Toimenpidesuunnitelma	CoastNet LIFE Lemmenlaakso
Tiivistelmä suomeksi	Tämä CoastNet LIFE -hankkeessa laadittu toimenpidesuunnitelma sijoittuu Järvenpään Lemmenlaakson lehdon eteläosaan. Yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA 013019) omistaa Järvenpään kaupunki. Suunnittelualue kuuluu Natura 2000 -alueeseen Lemmenlaakson lehto (FI0100044). Alueen läpi virtaa varsin luonnontilaisesti meandroiva Keravanjoki. Rantojen kasvillisuus on tulvaniittyä ja nuorta lehtipuuvaltaista lehtoa. Rinteiden yläosissa on tuoretta niittyä ja paikoin kuivempaa ketoa. Alueella on laidunnettu hevosia vielä 2000-luvun alussa. Lemmenlaakson eteläosan perinnebiotoopit ja lehtipuuvaltaiset lehdot ovat tärkeä osa Natura 2000-alueen kokonaisuutta. Ne täydentävät alueen pohjoisosaa, jossa on monin paikoin järeeää havupuuvalltaista metsää ja siitä riippuvaista lajistoa. Hoidon tavoitteena on ylläpitää Lemmenlaakson eteläosan avoimia ja puustoisia perinnebiotooppeja ja sen lajiston olosuhteita. Perinnebiotoopit ja niiden valoa ja paahteisuutta kaipaava lajisto vaativat jatkuvaa hoitoa säilyäkseen. Perinnebiotooppeja kunnostetaan poistamalla niiden ympäriltä nuoria puita ja pensaita. Muutama pieni, entinen peltolohko raivataan hakamaaksi. Laidunlohkojen ympärille rakennetaan laidunaidat. Laidunnuksen lisäksi poistetaan haitallisia vieraslajeja ja niitetään heinittyneimpiä kohtia. Lehtojen osalta tavoitteena on ylläpitää niiden lehtipuuvaltaisuutta, kasvattaa vanhojen puiden ja lahoppun määrää ja ylläpitää kenttäkerroksen monipuolista lajistoa. Lemmenlaakson lehdot ovat lehtojensuojeluohjelmassa

	todettu valtakunnallisesti arvokkaiksi. Kulttuurivaikutuksen vuoksi Lemmenlaakso eteläosan lehtoja on varsin hankala luokitella. Puu- ja pensaskerrostosta dominoivat nuoret harmaalepät ja tuomipensaat. Paikoin esiintyy haavikoita. Joen varressa kasvaa myös pajupensaita. Lemmenlaakso on tunnettu näyttävästä kevätaspektistaan. Kenttäkerroksen yleisiä lajeja ovat valkovuokko, keltavuokko, pystykiurunkannus ja imikkä. Muita huomionarvoisia lehtolajeja ovat lehtosinijuuri, lehtokielo ja kevätlinnunherne. Lemmenlaakso on linnustollisesti arvokas kohde. 2010-luvun alussa tehdyssä linnustoselvityksessä todettiin Lemmenlaakson eteläosassa todennäköisesti pesivän muun muassa Järvenpään alueella vähentynyt rantasipi sekä silmälläpidettäviksi luokitellut punavarpunen ja pensaskerttu. Alueella on aiemmin havaittu myös EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji ruisrääkkä, vaarantunut pensastasku sekä viita- ja luhtakerttunen. Näitä ei havaittu enää 2010-luvun alun kartoituksissa. Nykyään äärimmäisen uhanalaiseksi luokiteltu peltosirkku pesi alueella vielä 1990-luvulla. Laulava koiras havaittiin Lemmenlaaksossa vuoden 2011 kartoituksessa. (Niiranen ym. 2013) Lemmenlaakson eteläosan nuoriin lehtoihin ehdotetaan laidunnuksen lisäksi muun muassa nuorten kuusien poistoa. Kevyt raivaus ja laidunnus ylläpitää lehtojen valoisuutta, josta hyötyvät muun muassa monet perhoset ja kevätaspektin putkilokasvit. Kunnostustoimenpiteiden on arvioitu voivan hyödyttää myös esim. pikkulepinkäistä ja äärimmäisen uhanalaista peltosirkkua. Tiheimmät lehdot jätetään pääsääntöisesti raivausten ulkopuolelle ja niistä toivotaan kehittyvän runsasalahopuustoisiksi lehtipuuvaltaisiksi metsiköiksi. Myöskin joen varteen jätetään suojavyöhyke, jolta ei poisteta puita tai pensaita. Rantapusikot ovat monen lintulajin sekä joessa elävien kalojen ja muun vesieliöstön kannalta tärkeitä. Puut ja pensaat estävät myös jokitöyräiden eroosiota. Raivauksissa ei kaadeta tai poisteta jaloja lehtipuita, vanhoja puuyksilöitä, järeitä eläviä tai kuolleita puita tai järeää lahoppuuta. Raivauksissa tuotetaan lisää lahoppuuta esim. kaulaamalla tai jättämällä perinnebiotoopeilta kaadettuja oksittuja runkoja maahan. Joen varren kosteat painanteet ja niissä esiintyvä omanlainen eliöstö lisäävät alueen monimuotoisuutta. Varsinaisia lähteikköjä tai tihkupintoja ei esiintyne suunnittelualueella, vaan ne sijaitsevat Lemmenlaakson pohjoisosassa (Siitonen ja Ranta 1991). Osa painanteista on ns. juoluoita, eli kosteita painanteita, jotka ovat muodostunut meaderoivan joen entiseen joenmutkaan. Puuston raivaukset tulee tehdä lintujen pesintäajan ulkopuolella, eli 1.8.-15.3 välisellä ajalla. Lemmenlaakso on erittäin tärkeä virkistysalue Järvenpään ja lähialueiden asukkaalle. Laidunkaudella laitumien portit pidetään lukittuina, jotta laiduneläinten turvallisuus voidaan taata. Joen itäpuolella retkeilijöiden polku ohjataan kulkemaan aidan vierustaa ja polulta voi ihailla laiduneläimiä sekä niiden ylläpitämiä niittyrinteitä. Laidunkauden ulkopuolella portit voidaan pitää avoimina, jolloin retkeilijöillä on pääsy laitumien alueelle. Lemmenlaakson sijainti taajaman ja Keravanjoen varressa näkyy mm. vieraslajien määrässä. Haitallisiksi vieraslajeiksi määritellyjä lajeja ovat komealupiini ja jättipalsami. Muita poistettavia viljelykarkulaisia ovat pajuangervo (<i>Spiraea</i> sp.), hernepensas (<i>Caragana</i> sp.), aitaorapihlaja ja terttuselja. Haitallisia vieraslajeja poistetaan useampana vuonna.
--	--

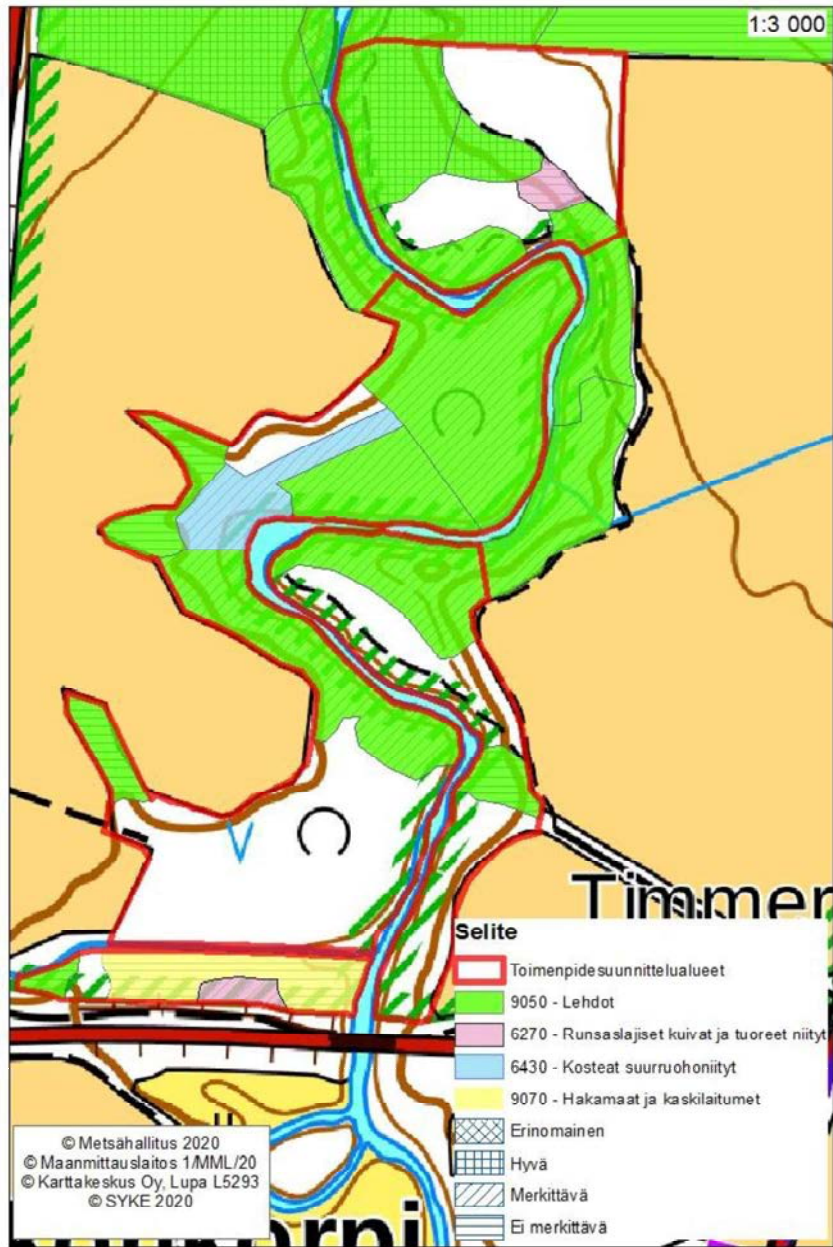

Tulevassa laitumessa on kolme laidunlohkoa. Kaksi joen itärannalla ja yksi länsirannalla. Laidunaitojen ja porttien alustava sijainti näkyy kartassa.

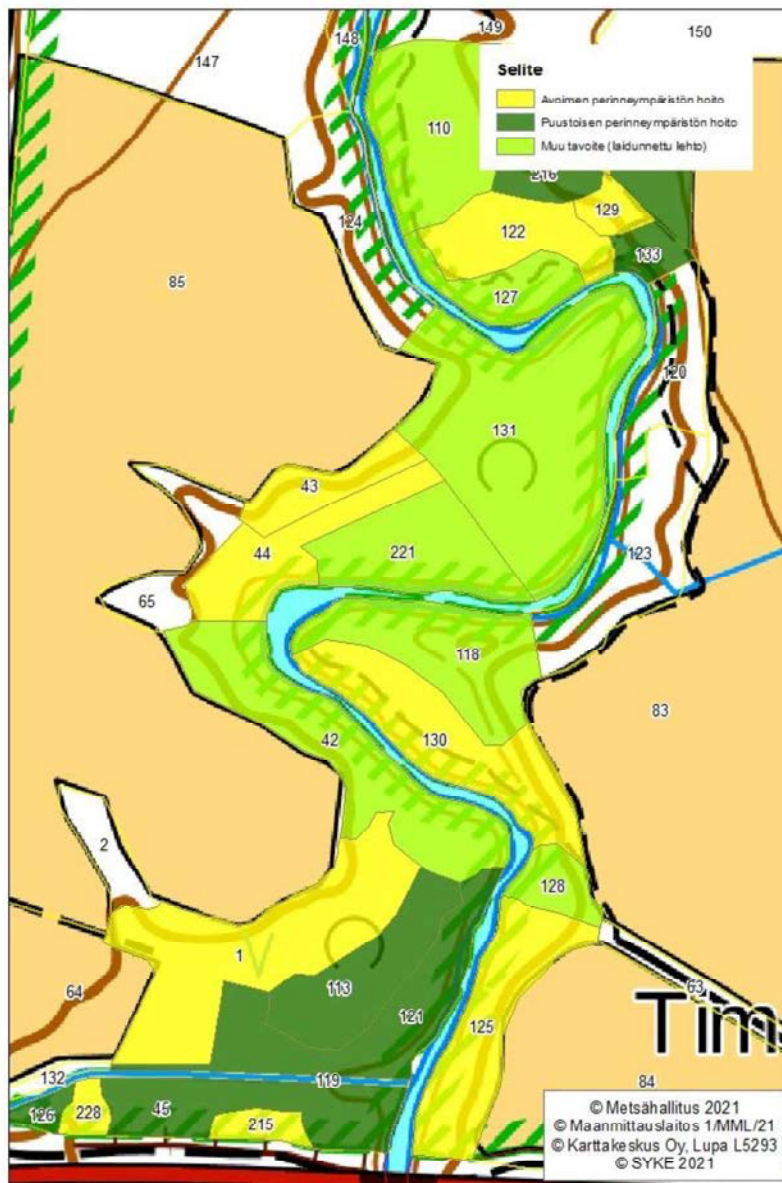
2 Alueen nykytila; yhteenveto							
Ennallistamista tai luonnonhoitoa rajoittavat arvot tai piirteet.							
Yleiskuvaus							
Lemmenlaakson eteläosan joenvarsirinteet ovat noin 10 metriä korkeat. Maaperä on hiesua ja savea. Paikoin rinteet ovat jyrkkiä ja pelloilta tuleva vesi on syövyttänyt railoja rinteisiin. Myös polkujen tallaus on aiheuttanut kulumista paikallisesti. Niiton, laidunnuksen ja aiemman puuston poiston seurauksena vanhat puuyksilöt puuttuvat lähes kokonaan Lemmenlaakson eteläosasta, ja suuri osa puustosta ja pensastosta on nuorta. Joenvarren niittyjä ja metsiköitä ympäröi pellot, joita viljellään vielä tänä päivänä. Nykyisen peltoalan lisäksi on muutama pieni peltolohko, jotka ovat viljelykäytön loputtua puustottuneet ja pensoittuneet. Nämä alat suunnitellaan otettavaksi mukaan laidunalueeseen. Niityt ovat suurelta osin heinittyneet ja niittyjen reunat ovat tuomi- ja harmaaleppävaltaista nuorta pensaikkoa. Joen lähiympäristössä kasvaa myös pajupensaita. Ajoittaiset tulvat pitävät monin paikoin kuusen loitolla, mutta erityisesti viljelykäytössä oleilla alueilla on runsaasti nuoria kuusia. Umpeenkasvun myötä perinnebiotoopit muuttuvat vähitellen pienilmastoltaan niitty- ja laidunlajistolle sopimattomaksi. Paikoin rinteiden yläosissa tai erityisen kuivilla, hiekkapohjaisilla alueilla on jäljellä niittylajistoa, mm. ahdekaunokkia, nurmikaunokkia, niittynätkelmää, särmäkuismaa, pukinjuurta, peurankelloa ja päivänkakkaraa. Umpeenkasvun myötä jotkin lajit, joista on aiempia havaintoja, kuten purtojuuri ja kullero ovat vähentyneet tai mahdollisesti hävinneet.							
Tärkeimmät luontoarvot							
Luontotyytit	Katso erillinen erittely						
Lajisto	Katso erillinen erittely						
Yhteenveto maankäytön historiasta tai alueen luonnosta aikaisemmin sekä vertailu nykyiseen	Lemmenlaakson eteläosassa on nähtävissä merkkejä pitkäaikaisesta kulttuurivaikutuksesta. Kasvillisuutta on niitetty karjan talvirehuksi ja nautoja sekä hevosia on päästetty laiduntamaan joenvarren rinteille. Puita on myös kaadettu uitettavaksi sahoille ja jokea on perattu. Sipooseen vievä vanha maantie on aiemmin kulkenut suunnittelualueen läpi. Maastossa näkyy vielä viitteitä entisestä tienpohjasta. Joen ylittänyt silta on hävinnyt, mutta jäljellä olevat kivirakenteet on luokiteltu suojelluksi muinaisjäännökseksi. Hevosia on laidunnettu Lemmenlaakson eteläosassa vielä 2000 -luvun alussa. Joen länsipuolella on ollut hevosia laiduntamassa ainakin vuoteen 2005 saakka (Järvenpään kaupunki 2006), mutta jäljellä on paikoin uudemman näköistä laidunaitaa. Joen itärannalla on ollut hevoslaidunnusta vielä 2000-luvun alussa (Nieminen ja Sundell 2003), mutta alue vaikuttaa tällä hetkellä umpeenkasvaneemmalta kuin itäpuoli.						
Erityisarvot (voivat rajoittaa hoitoa tai ennallistamista)							
Erityisarvo		Lisätiedot					
Virkistyskäyttöä tai -rakenteita	on ☒ ei ☐	Lemmenlaakso on merkittävä retki- ja opetuskohde Järvenpään ja lähialueen asukkailla.					
Erityisiä maisema-arvoja	on ☒ ei ☐	Kohteen vieressä on vilkkaasti liikennöityä teitä. Lemmenlaakson eteläosan jokilaakson pellot, niityt ja lehdot muodostavat maisemallisesti merkittävän kokonaisuuden.					
Muinaisjäännöksiä	on ☒ ei ☐	Lemmenlaakso silta, joka on kiinteä muinaisjäännös.					
Suojelualueen rajan läheisyys	on ☒ ei ☐	Eteläosassa kohde rajautuu tiehen. Raivaus ja vieraslajien poisto ulotetaan pyörätien varteen, mutta siitä on sovittava erikseen Järvenpään kaupungin kanssa.					
Pohjavesialue	on ☐ ei ☐	Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella, mutta Lemmenlaakson pohjavesialueen raja on heti suunnittelualueen pohjoispuolella.					
Muita erityispiirteitä	on ☐ ei ☐						
Uhanalaisia lajeja	☒	Direktiivilajeja	☐	Uhanalaisia luontotyyppiejä	☐	Natura 2000 – luontotyyppiejä	☒

Lemmenlaakson alue kartassa vuodelta 1873. Vasemmassa alakulmassa Isokydönpuro, jonka uomaa on mahdollisesti suoristettu jossain vaiheessa. Vaaleankeltaiset alueet lienevät peltoa ja vaaleanvihreät niittyä/laidunta. Kansallisarkisto, Senaatin kartat, karttalehti IX 31.

Natura 2000 -luontotyytit toimenpidesuunnittelualueella ja niiden edustavuus.

Toimenpiteiden tavoite suunnittelualueella. Karttaa voi verrata edellisen sivun kuvaan, jossa näkyvät Natura 2000 -luontotyypit toimenpidesuunnittelualueella.

Lemmenlaakson eteläosassa laidunsivat hevoset vielä 2000 -luvun alussa.

Laitumien alueet ovat suurelta osin heinittyneet. Nuoria puita ja pensaita on erityisesti niityn reunoilla.

Kuvassa etualalla poistettava vieraslaji aitaorapihlaja (*Crataegus flabellata* var. *grayana*).

2A Natura 2000 –luontotyytit ja uhanalaiset luontotyytit							
Luontotyytit suunnittelualueella ja alueeseen sisältyvillä suojelualueilla							
Natura 2000 –luontotyytit suojelualueilla		Luontotyyppien edustavuus					
Suojelualue	N2000 –luontotyytin koodi	Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä
	9070	Hakamaat ja kaskilaitumet	0	0	0	0	0
FI0100044	9070	Hakamaat ja kaskilaitumet	0,38	0	0	0	0,38
	6270	Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,12	0	0	0,03	0,09
	6430	Kosteat suurruohoniityt	0,37	0	0	0,37	0
	9050	Lehdot	4,82	0	0,79	3,43	0,60
YSA013019	6430	Kosteat suurruohoniityt	0,37	0	0	0,37	0
	6270	Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,17	0	0	0,08	0,09
	9050	Lehdot	4,75	0	0,79	3,36	0,60
	9070	Hakamaat ja kaskilaitumet	0,45	0	0	0	0,45
Suojelualue		Natura 2000-luonto-tyyppien peittämä alue suojelualueittain	Inventoimaton maa-alue suojelualueittain	Inventoimaton vesialue			
FI0100044		5,68	0	0			
YSA013019		5,75	0	0			

Natura 2000 –luontotyytit suunnittelualueella		Luontotyyppien edustavuus			
Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,17	0	0	0,08	0,09
6430 - Kosteet suurruohoniityt	0,37	0	0	0,37	0
9050 - Lehdot	4,82	0	0,79	3,43	0,60
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet	0,46	0	0	0	0,46
Pinta-ala yhteensä	5,82	0	0,79	3,88	1,15

2B Muut luontotyyppitiedot			
Lomakkeella listataan suunnittelualueen inventointiluokat ja kasvillisuustyyppitiedot.			
Inventointiluokka	Pinta-ala (ha)	Kasvillisuustyyppi	Kasvillisuustyyppin pinta-ala inventointiluokittain (ha)
522 - Tuore niitty	1,83	720301 - Tuoreet heinäniityt	1,42
		720303 - Tuoreet suurruohoniityt	0,41
523 - Kosteä niitty	0,37	720403 - Kosteet suurruohoniityt	0,37
613 - Hylätyt pensoittuvat, metsittyvät tai metsitetyt maatalousmaat	2,63	720301 - Tuoreet heinäniityt	1,48
		720403 - Kosteet suurruohoniityt	0,41
		820402 - Heinävaltaiset hylätyt pellot	0,40
		820405 - Luontaisesti metsittymässä olevat hylätyt pellot	0,34
252 - Ruoho (lehto)	4,82	300901 - Keskiravinteisen lehdon varhainen sukkessiovaihe a	0,05
		301002 - Sinivuokko-käenkaalityyppi (hb, sbv) HeOT	0,79
		301006 - Vuohenputki-kasvustotyyppi (hb, sb) AegT	3,98
540 - Hakamaa	0,46	740200 - Muut lehtipuuhaat	0,46
521 - Kuiva niitty / keto	0,08	720200 - Kuivat niityt eli kedot KuNi, Kt	0,08
Inventoimaton maapinta-ala suunnittelualueella	0		

Natura 2000 -luontotyyppiä "Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt" esiintyy vielä suunnittelualueella, mutta se uhkaa hävitä kokonaan umpeenkasvun edetessä. Hoidon myötä on odotettavissa, että luontotyypin pinta-alaa laajenee ja sen edustavuus paranee nopeasti.

2C Lajisto

Suunnittelualan merkittävä lajisto.

Suojelualan tunnisteen	Laji ¹⁾	Suojelustatus				
		D ²⁾	e/u ³⁾	R ⁴⁾	U ⁵⁾	Muu status ⁶⁾
FI0100044	kirjojokikorento	Lu II,IV	-	V	LC	
FI0100044	korvayökkö	Lu IV	-	V	LC	
FI0100044	koskikara	Li m	U	V	VU	
FI0100044	kuningaskalastaja	Li I	E	V	CR	
FI0100044	liito-orava	Lu II,IV	U	V	VU	
FI0100044	peltosirkku	Li I	U	V	CR	
FI0100044	pensaskerttu		-	V	NT	
FI0100044	pikkuimikkäkärskäs		U		VU	
FI0100044	pikkulepakko	Lu IV	U	V	VU	
FI0100044	pikkulepinkäinen	Li I	-	V	LC	
FI0100044	pikkunahkiainen		-		LC	
FI0100044	pikkusieppo	Li I	-	V	LC	
FI0100044	pohjanlepakko	Lu IV	-	V	LC	
FI0100044	punavarpunen		-	V	NT	
FI0100044	pyy	Li I	-		VU	
FI0100044	rantasipi		-	V	LC	
FI0100044	taimen		-		-	
FI0100044	varpushaukka		-	V	LC	
FI0100044	vesisiippa	Lu IV	-	V	LC	
FI0100044	viikisiippa	Lu IV	-	V	LC	
FI0100044, YSA013019	haapariippusammal		U		VU	
FI0100044, YSA013019	vuorijalava		U	V	VU	
FI0100044, YSA013019	vuotikankääpä		-		NT	

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

1) Lihavoituna ne direktiivilajit, jotka olivat peruste valita ko. alue Natura 2000 -alueverkostoon

2) D = EU:n Lintudirektiivin liitteessä 1 tai Luontodirektiivin liitteessä II tai IV mainittu laji

3) e = erityistä suojelua tarvitseva laji , u = uhanalainen laji

4) R = rauhoitettu laji

5) U = Valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalainen tai silmällä pidettävä laji Uhanalaisuusluokitus: CR = Äärimmäisen uhanalainen, EN = Erittäin uhanalainen, VU = Vaarantunut, NT = Silmällä pidettävä, RT = Alueellisesti uhanalainen

6) H = Harvinainen, V = Vaatelias, M = Muu

7) Vain poistettavat vieraslajit merkitään

Jättipalsami on komealupiinin ohella tärkein poistettava vieraslaji.

Poistettava viljelykarkulainen hernepensas (Caragana sp.)

Poistettava viljelykarkulainen pajuangervo (Spiraea sp.)

Joen varteen jätetään pääsääntöisesti suojavyöhyke, jolta ei poisteta puita tai pensaita.

Suurimpaan osaan tiheitä harmaaleppä- ja tuomivaltaisia lehtoja ei laidunnuksen ja nuorten kuusien poiston lisäksi suunnitella muita hoitotoimia.

3 Tavoitteet ja toimenpiteet

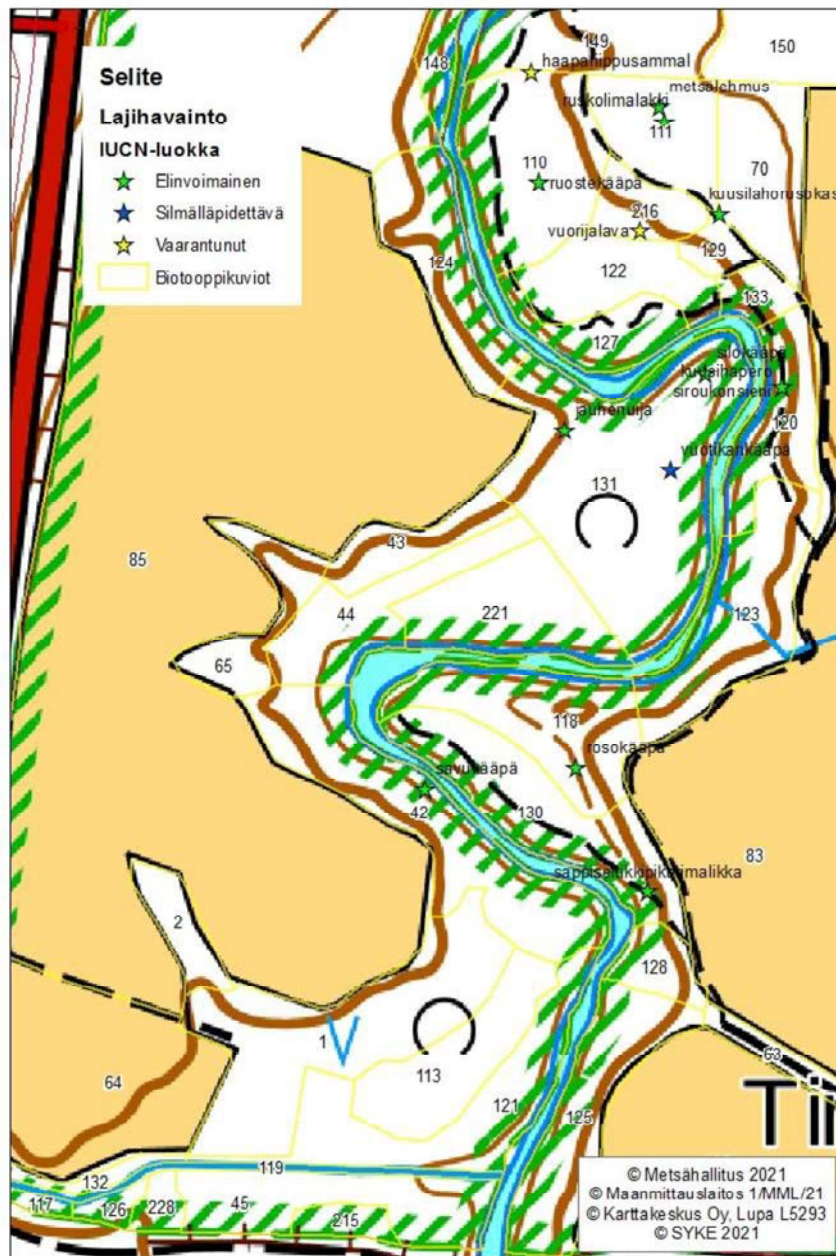
Toimenpidealueet ja niillä tehtävät toimenpiteet riittävän yksityiskohtaisesti toiminnan suorittamista varten

Tavoite	Toimenpiteet kuvioittain 1)	Toimenpiteen	Tavoitteen	Osasto	Kohdetunnus	Priorisointi 2)
	Laji	pinta-ala (ha) 3)	pinta-ala (ha) 4)			
21- 21 - Muu tavoite	936- PB Laidunnus	0,14		2597	128	
		0,23		2597	127	Kiireellinen
		0,76		2597	42	Kiireellinen
		0,54		2597	118	Kiireellinen
		1,33		2597	131	Kiireellinen
		0,63		2596	110	Kiireellinen
		0,47		2597	221	Kiireellinen
		4,10				
	940- Vieraslajin poisto kenttäkerroksesta	0,23		2597	127	Kiireellinen
		0,23				
	958- Kunnostusraivaus	0,47		2597	221	Kiireellinen
		0,47				
	966- PB Vierasperäisen puu- tai pensaslajin poisto	0,14		2597	128	
		0,54		2597	118	Kiireellinen
		0,68				
	Kokonaispinta-ala (ha)	5,48	4,10			
4- 4 - Avoimen perinneympäristön hoito	934- PB Niitto ja haravointi	0,92		2597	1	
		0,21		2597	43	
		0,08		2597	215	Kiireellinen
		0,52		2597	125	
		0,60		2597	130	
		2,33				
	936- PB Laidunnus	0,92		2597	1	Kiireellinen
		0,07		2597	228	Kiireellinen
		0,37		2597	44	Kiireellinen
		0,21		2597	43	
		0,08		2597	215	Kiireellinen
		0,34		2597	122	Kiireellinen
		0,09		2597	129	Kiireellinen
		0,34		2596	111	Kiireellinen
		0,52		2597	125	Kiireellinen
		0,60		2597	130	Kiireellinen

		3,54				
958- Kunnostusraivaus		0,07		2597	228	
		0,37		2597	44	Kiireellinen
		0,21		2597	43	
		0,34		2597	122	Kiireellinen
		0,34		2596	111	Kiireellinen
		0,60		2597	130	Kiireellinen
		1,93				
959- PB Ylläpitoraivaus		0,08		2597	215	Kiireellinen
		0,52		2597	125	Kiireellinen
		0,60				
963- Hakkuutähteen kasaus ja/tai poltto		0,08		2597	215	Kiireellinen
		0,07		2597	228	
		0,37		2597	44	Kiireellinen
		0,21		2597	43	
		0,34		2597	122	
		0,34		2596	111	Kiireellinen
		0,52		2597	125	Kiireellinen
		0,60		2597	130	Kiireellinen
		2,53				
966- PB Vierasperäisen puu- tai pensaslajin poisto		0,08		2597	215	Kiireellinen
		0,34		2597	122	Kiireellinen
		0,09		2597	129	Kiireellinen
		0,52		2597	125	Kiireellinen
		0,60		2597	130	Kiireellinen
		1,63				
	Kokonaispinta-ala (ha)	12,56	3,20			
5- 5 - Puustoisien perinneympäristön hoito	936- PB Laidunnus	0,41		2597	113	Kiireellinen
		0,40		2596	70	Kiireellinen
		0,16		2597	216	Kiireellinen
		0,46		2597	45	Kiireellinen
		0,05		2597	126	Kiireellinen
		0,56		2597	121	Kiireellinen
		0,10		2597	133	Kiireellinen
		2,14				
		0,41		2597	113	Kiireellinen

	958- Kunnostusraivaus	0,40		2596	70	Kiireellinen
		0,16		2597	216	Kiireellinen
		0,56		2597	121	Kiireellinen
		0,10		2597	133	Kiireellinen
		1,63				
	959- PB Ylläpitoraivaus	0,46		2597	45	Kiireellinen
		0,46				
	963- Hakkuutähteen kasausta ja/tai poltto	0,40		2596	70	Kiireellinen
		0,16		2597	216	Kiireellinen
		0,46		2597	45	Kiireellinen
		0,56		2597	121	Kiireellinen
		0,10		2597	133	Kiireellinen
		1,68				
	966- PB Vierasperäisen puu- tai pensaslajin poisto	0,41		2597	113	Kiireellinen
		0,46		2597	45	Kiireellinen
		0,10		2597	133	
		0,97				
	Kokonaispinta-ala (ha)	6,88	2,14			
	Toimenpiteiden kokonaisala (ha) 6)	24,92	Toimenpiteiden kattavuus (ha) 7)	9,78		

- 1) Jokainen toimenpide omalle rivilleen tavoitteittain. Esim. mikäli sama toimenpide esiintyy neljällä biotooppikuviolla, tavoite kirjautuu neljälle riville, joista jokainen saa oman biotooppikuviionsa pinta-alan. Toiseen sarakkeeseen kuvionumero.
- 2) Toimenpiteiden suositeltava kiireellisyys. Johdetaan biotooppikuvioilta, muutetaan tarvittaessa käyttäjän toimesta.
- 3) Kunkin toimenpiteen kokonaisala: Esim. mikäli toimenpide on merkitty neljälle biotooppikuviolle, kokonaisala on näiden biotooppikuvioiden yhteenlaskettu ala.
- 4) Kaikkien yksittäisen tavoitelajin omaavien biotooppikuvioiden yhteenlaskettu pinta-ala: esim. soiden ennallistaminen – tavoitteen kaikkien biotooppikuvioiden yhteenlaskettu pinta-ala
- 5) Erillisellä toiminnolla muodostetun osa-alueen numero
- 6) Kaikkien toimenpiteiden yhteenlaskettu pinta-ala; päällekkäiset summautuvat.
- 7) Toimenpiteiden horisontaalinen pinta-ala; päällekkäiset eivät summaudu.
- 8) Osa-alue muodostetaan erillisellä toiminnolla sen jälkeen kun tavoite-taulukosta on aktivoitu osa-alueeseen sisällytettävät rivit. Osa-alueet voidaan muodostaa vain saman tavoitteen omaavista kuvioista.

LajiGis tietojärjestelmässä olevat lajihavainnot suunnittelualueelta.

5A Vaikutukset Natura 2000 –alueeseen

Toimenpiteiden vaikutukset Natura 2000 -luontotyyppeihin ja direktiivilajeihin (+ : positiivinen, - : negatiivinen, o : ei vaikutusta). Direktiivilajeista arvioidaan vaikutukset vain luontodirektiivin liitteiden II ja IV sekä lintudirektiivin liitteen I lajeihin.

Suojelualue koodi	Natura 2000 – luontotyyppi	Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille
	9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet				
FI0100044	6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Luontotyyppin kriteerit täyttäviä tai lähes täyttäviä aloja on siellä täällä suunnittelualueella. Luontotyyppin pinta-ala kasvaa ja laatu paranee lyhyessä ajassa kunnostusraivauksen, vieraslajien poiston, niiton ja laidunnuksen myötä.
	6430 - Kosteat suurruuhoniityt	KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Kunnostusraivauksen, eli nuorten puiden ja pensaiden poisto avoimien niittyaukkojen läheisyydestä estää luontotyyppin umpeenkasvua ja sen pinta-ala suurenee jonkin verran suunnittelualueella.
		Laidunnus	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnus torjuu luontotyyppin umpeenkasvua ja lisää valoisuutta ja lämpöä. Eläimet syövät korkeakasvuisia dominoivia lajeja, kuten mesiangervoa, jolloin matalakasvuisemmat niitylajit saavat lisää elintilaa. Toisaalta lammas on valikoiva laiduntaja, ja sille maistuvat ruohot voivat vähentyä paikallisesti. Suunnitelmassa ehdotetaan, että itärannalla olevassa pohjoisessa laidunlohkossa aloitetaan laidunnus vasta heinäkuun alussa, jolloin kevätukukijat ja mahdollisesti vielä paikalla kasvava kullero ehtivät kukkia rauhassa.
	9050 - Lehdot	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Lemmenlaakson eteläosan joenvarsirinteitä on aiemmin niitetty ja laidunnettu. Alue oli tämän seurauksena nykyistä avoimempi. Suurimpaan osaan suunnittelualueen nuorista lehtokuvioista ei suunnitelmaa minkäänlaisia hoitotoimia laidunnuksen lisäksi. Avointen niittyjen liepeiltä poistetaan kuitenkin puustoa ja pensaikkoa. Lisäksi lehdosta poistetaan paikoin nuoria kuusia. Kunnostusraivaus lisää täten jonkin verran lehtojen avoimuutta sekä valon ja lämmön määrää. Tämän vaikuttaa positiivisesti lehtojen kevätaspektin putkilokasvilajeihin. Myös monet lintulajit, kuten pikkulepinkäinen ja äärimmäisen uhanalainen peltosirkku eivät viihdy liian tiheissä ja havupuuvaltaisissa lehdossa. Nieminen & Sundell 2003 mukaan Lemmenlaakson perhoslajiston kannalta "metsän rakennetta suunniteltaessa valoisuus tulisi olla ohjenuorana". Toisaalta jotkin perhoslajit suosivat tiheitä metsiköitä, joten hoidon tavoitteena pitäisi olla lehtokasveja kasvava erilaisissa valo-olosuhteissa.

		Laidunnus	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnuksella voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia lehtojen eliöstölle. Karja talloo polkuja ja lehtoon voi muodostua levähdyspaikkoja, joilla ei kuitenkaan ole oleellista vaikutusta lehdon puustoon ja pensastoon. Karja voi kaataa hinteliä pystylahopuita ja talloa maalahopuita. Karja syö puiden alaoksia ja taimia, joka voi haitata lehtipuiden uudistumista. Toisaalta laidunnus ylläpitää lehtojen valoisuutta; lisääntynyt valon ja lämmön määrä voi olla lehtipuustolle ja kenttäkerroksen putkilokasvilajeille edullista. Laidunnus myös hyödyttää puoliavoimissa lehdoissa viihtyviä lintulajeja. Laidunnuksen seurauksena jotkin kenttäkerroksen putkilokasveja hyötyvät ja toiset vähenevät. Lemmenlaakso on tunnettu kevätaspektistaan, esim. kiurunkannus ja monet muut aikaiset kevätukukijät hyötyvät korkeakasvuisten heinien ja ruohojen vähentyessä laidunnuksen seurauksena.	
	9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet	KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Luontotyyppin pinta-ala kasvaa ja laatu paranee kunnostusraivauksen, vieraslajien poiston ja laidunnuksen myötä.	
YSA013019	6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt					
	6430 - Kosteat suurruohonniityt					
	9050 - Lehdot					
	9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet					
Suojelualue koodi	Direktiivilaji	Direktiivin liite (lajien osalta)	Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille
YSA013019	haapariippusammal					
FI0100044	haapariippusammal		Aitaaminen	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisä- ja ulkopuolelle	Haapariippusammal kasvaa suunnittelualueen rajalla. Tarkoituksena on rakentaa laidunaita aivan esiintymän läheisyyteen. Aitalinjalta voidaan joutua poistamaan yksittäisiä puita tai pensaita. Tarkoituksena on kuitenkin jättää kaikki kookkaat puut, eikä lähiympäristössä muuten suoriteta raivauksia, joten lajin elinympäristö säilyy lajille suotuisana.
FI0100044	kirjojokikorento	Lu II, IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Puita ja pensaita raivataan pääosin avoimien niittyaukkojen ympäriltä. Keravanjoen rantapuusto ja -pensasto jätetään pääosin raivausten ulkopuolelle. Hoitotoimet tähtäävät

						avoimen niityn/rantapuuston ja -pensaikon mosaiikkiin, joka vaikuttaa tälle lajille sopivalta. Jari Ilmonen s-posti 13.1.2021: "Vesirakentaminen ja hakkuiden aiheuttama kuormitus uhkaa jokea/puroa eli toukkien elinympäristöä ja rantapuustolla on merkitystä aikuisille. Aikuiset viihtyvät melko avoimessa ja liika varjostus on haitaksi. Rantapuusto ja varsinkin lehtipuusto on toisaalta veden kannalta tarpeen varjostukseen ja ravinnonlähteeksi (lehdet). Korennot viihtyvät lämpimässä, joten sellainen maltillinen puoliavoimeksi raivaus voinee hyödyttää kaikkia. Ei täyttä aukkoa mutta ei myöskään varjoisaa."
FI0100044	korvayökkö	Lu IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vasko ym. 2018: Yksi ohilento Lemmenlaaksossa tehdyssä lepakkoselvityksessä. Kokonaisuudessaan hoidon seurauksena syntyvä niittyjen, laidunnuttujen lehtojen, Keravanjoen rantapusikoiden ja Lemmenlaakson pohjoisosan varttuneiden kuusikoiden mosaiikki tarjonnee tulevaisuudessa eri lepakkolajeille suotuisia saalistus-, lisääntymis- ja piilopaikkoja. Laidunnus ja sen mukana tuoma hyönteisten runsastuminen alueella tuottaa lepakoille ravintoa. Jotkin lepakkolajit voivat karttaa liian avoimia ja tuulisia alueita. Lisäksi ne voivat suunnistaa mm. maiseman puuryhmien mukaan, joten raivaukset voivat paikallisesti haitata lepakoita. Toisaalta raivaus ja laidunnus voi myös avata uusia sopivia lentoreittejä. Suunnitelmassa raivaukset ovat pienimuotoisia eikä vanhoja puita poisteta. Lemmenlaakson alueelle jää runsaasti käsittelemätöntä metsäpinta-alaa.
FI0100044	koskikara	Li m	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Koskikara on esiintynyt Lemmenlaakson alueella Natura 2000-tietolomakkeen mukaan. Kunnostusraivauksella ja laidunnuksella ei ole

						oleellista vaikutusta lajin elinympäristöön. Joen varteen jätetään puustoinen ja pensastoinen vyöhyke, jota ei raivata.
FI0100044	kuningaskalastaja	Li I	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Kuningaskalastaja on esiintynyt Lemmenlaakson alueella Natura 2000-tietolomakkeen mukaan. Kunnostusraivauksella ja laidunnuksella ei ole oleellista vaikutusta lajin elinympäristöön. Joen varteen jätetään puustoinen ja pensastoinen vyöhyke, jota ei raivata. Lajin suosimaa pesimäympäristöä (sora- ja hiekkatörmät) ei löydy suunnittelualueelta.
FI0100044	liito-orava	Lu II, IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Liito-oravaa ei havaittu viimeisimmässä vuoden 2017 selvityksessä (Heinonen 2017). Liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä on pääosin suunnittelualan ulkopuolella Lemmenlaakson pohjoisosassa. Alueen kunnostusraivauksissa säästetään järeet puut, eivätkä raivaukset vaikuta liito-oravan elinympäristöön.
FI0100044	peltosirkku	Li I	KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualan sisä- ja ulkopuolelle	Peltosirkun nykyesiintymisestä Lemmenlaaksossa ei ole tarkkaa tietoa. Peltosirkku pesi Lemmenlaaksossa 1990-luvulla, ja vuonna 2011 havaittiin peltosirkku koiras alueella (Niiranen ym. 2013). Laji pesii peltujen pientareilla, ojanpenkoissa ja kesannoilla. Kokonaisuudessaan kunnostustoimien myötä syntyvä avointen niittyjen ja laidunnettujen lehtojen mosaikki sekä niiden vieressä olevat luomu-pellot ovat peltosirkulle soveliaista elinympäristöä. Peltosirkulle tärkeää rantapuustoa ja -pensaikkoa ei raivata joen lähiympäristössä. Laidunnus kasvattaa alueen hyönteismäärää. Kokonaisuudessaan kunnostustoimenpiteiden arvioidaan hyödyttävän lajia.
FI0100044	pensaskerttu		KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Pensaskerttu on avomaiden ja pensaikkojen laji, ja sitä tapaa esimerkiksi niityillä ja laitumilla. Laji ei viihdy vartuneissa metsissä, joten kunnostustoimet, kuten niittyjen reuna-alueiden raivaaminen ja laidunnus

						ylläpitää pitkällä aikavälillä pensaskertulle soveliaista elinympäristöä.
FI0100044	pikkuimikkäkärsäkäs		Laidunnus	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Pikkuimikkäkärsäkäs elää imikän (Pulmonaria obscura) kukissa. Imikän kukinta alkaa keväällä, ennen laidunkauden alkua. Kukkaverso lakastuu kesällä. Laidunnus ei vaikuttane oleellisesti pikkuimikkäkärsäkkään elinympäristöön. Imikkää kasvaa Lemmenlaaksossa myös suunnittelualueen ulkopuolella.
FI0100044	pikkulepakko	Lu IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vasko ym. 2018: Yksi ohilento Lemmenlaaksossa tehdyssä lepakkoselvityksessä. Kokonaisuudessaan hoidon seurauksena syntyvä niittyjen, laidunnettujen lehtojen, Keravanjoen rantapusikoiden ja Lemmenlaakson pohjoisosan varttuneiden kuusikoiden mosaiikki tarjonnee tulevaisuudessa eri lepakkolajeille suotuisia saalistus-, lisääntymis- ja piilopaikkoja. Laidunnus ja sen mukana tuoma hyönteisten runsastuminen alueella tuottaa lepakoille ravintoa. Jotkin lepakkolajit voivat karttaa liian avoimia ja tuulisia alueita. Lisäksi ne voivat suunnistaa mm. maiseman puuryhmien mukaan, joten raivaukset voivat paikallisesti haitata lepakoita. Toisaalta raivaus ja laidunnus voi myös avata uusia sopivia lentoreittejä. Suunnitelmassa raivaukset ovat pienimuotoisia eikä vanhoja puita poisteta. Lemmenlaakson alueelle jää runsaasti käsittelemätöntä metsäpinta-alaa.
FI0100044	pikkulepinkäinen	Li I	KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Lajia on tavattu pesivänä alueella 2000 -luvun alussa (Juha Honkala s-posti 21.10.2020). Vuosina 2011-2012 tehdyissä linnustoselvityksissä lajia ei havaittu (Niiranen ym. 2013). Pikkulepinkäinen hyötynee suunnitelluista hoitotoimista, joilla luodaan sille sopivaa avointen niittyjen ja puustoisten alueiden mosaiikkia.
FI0100044	pikkunahkiainen		KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Isokyödnöpurossa Lemmenlaakson lounaisosassa on löydetty

						nahkiaisia (Lampetra sp.), jotka lisääntyvät luonnollisesti puroissa (Tolvanen 2018). Raivaustoimenpiteet eivät oleellisesti vaikuta nahkiaisten elinympäristöön. Isokydönpuron reuna-alueet on merkitty punaisella kuitunauhalla. Nämä alueet säästetään raivaukselta! Säästettävä vyöhyke on noin 3-5 metriä puron penkereen yläreunasta puron molemmiin puolin. Etäisyys uoman reunasta on näin ollen vielä suurempi.
FI0100044	pikkusieppo	Li I	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisä- ja ulkopuolelle	Pikkusieppo pesii Lemmenlaakson varttuneessa metsässä. Suunnittelualueella tehtävä kunnostusraivaus, esim. niittyjen reunoilla tapahtuva nuorten puiden poisto ja laidunnus ei vaikuta oleellisesti pikkusiepon elinympäristöön. Varttuneessa metsässä ja joen lähiympäristössä ei raivata puustoa eikä pensaikkoa.
FI0100044	pohjanlepakko	Lu IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Kokonaisuudessaan hoidon seurauksena syntyvä niittyjen, laidunnettujen lehtojen, Keravanjoen rantapusikoiden ja Lemmenlaakson pohjoisosan varttuneiden kuusikoiden mosaiikki tarjoaa tulevaisuudessa eri lepakkolajeille suotuisia saalistus-, lisääntymis- ja piilopaikkoja. Laidunnus ja sen mukana tuoma hyönteisten runsastuminen alueella tuottaa lepakoille ravintoa. Jotkin lepakkolajit voivat karttaa liian avoimia ja tuulisia alueita. Lisäksi ne voivat suunnistaa mm. maiseman puuryhmien mukaan, joten raivaukset voivat paikallisesti haitata lepakoita. Toisaalta raivaus ja laidunnus voi myös avata uusia sopivia lentoreittejä. Suunnitelmassa raivaukset ovat pienimuotoisia eikä vanhoja puita poisteta. Lemmenlaakson alueelle jää runsaasti käsittelemätöntä metsäpinta-alaa.
FI0100044	punavarpuksen		KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Kokonaisuudessaan kunnostustoimien myötä syntyvä avointen niittyjen, joenvarren pensaikkojen ja laidunnettujen lehtojen

						mosaiikki lisää ja ylläpitää punavarpuselle soveliaista elinympäristöä Lemmenlaakson eteläosassa. Punavarpuselle tärkeää puustoa ja pensaikkoo ei raivata joen lähiympäristössä.
FI0100044	pyy	Li I	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisä- ja ulkopuolelle	Pyy pesii Lemmenlaakson varttuneessa metsässä. Suunnittelualueella tehtävä kunnostusraivaus, esim. niittyjen reunoilla tapahtuva nuorten puiden poisto ja laidunnus ei vaikuta oleellisesti pyyn elinympäristöön. Joen varteen jää kunnostusraivauksenkin jälkeen pyyn suosimia tiheitä leppävaltaisia pöpelikköjä.
FI0100044	rantasipi		KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Rantasipi hyötyy kunnostusraivauksesta ja laidunnuksen myötä lisääntyvästä avoimuudesta. Toisaalta sille löytyy myös tulevaisuudessa sankempaa metsää pesimiseen.
FI0100044	taimen		KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Isokydönpurossa Lemmenlaakson lounaisosassa on löydetty taimenta, joka lisääntyy luonnollisesti purossa (Tolvanen 2018). Raivaustoimenpiteet eivät oleellisesti vaikuta taimen elinympäristöön. Isokydönpuron reuna-alueet on merkitty punaisella kuitunauhalla. Nämä alueet säästetään raivaukselta! Säästettävä vyöhyke on noin 3-5 metriä puron penkereen yläreunasta puron molemmin puolin. Etäisyys uoman reunasta on näin ollen vielä suurempi.
FI0100044	taimen		Laidunnus	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisäpuolelle	Laiduneläimet laiduntavat Isokydönpuron reunametsikön puiden ja pensaiden alaoksia. On myös mahdollista, että eläimet käyvät purossa juomassa. Laidunnuksen ei kuitenkaan katsota oleellisesti vaikuttavan Isokydönpuron taimenkantaan. Isokydönpuron yli rakennetaan siltä laiduneläimille.
FI0100044	varpushaukka		KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualan sisä- ja ulkopuolelle	Varpushaukka pesii Lemmenlaakson varttuneessa metsässä. Suunnittelualueella tehtävä kunnostusraivaus, esim. niittyjen reunoilla tapahtuva

						nuorten puiden poisto ja laidunnus ei vaikuta oleellisesti varpushaukan elinympäristöön. Varttuneessa metsässä ei raivata puustoa eikä pensaikkoo.
FI0100044	vesisiippa	Lu IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Kokonaisuudessaan hoidon seurauksena syntyvä niittyjen, laidunnettujen lehtojen, Keravanjoen rantapusikoiden ja Lemmenlaakson pohjoisosan varttuneiden kuusikoiden mosaiikki tarjonnee tulevaisuudessa eri lepakkolajeille suotuisia saalistus-, lisääntymis- ja piilopaikkoja. Laidunnus ja sen mukana tuoma hyönteisten runsastuminen alueella tuottaa lepakoille ravintoa. Jotkin lepakkolajit voivat karttaa liian avoimia ja tuulisia alueita. Lisäksi ne voivat suunnistaa mm. maiseman puuryhmien mukaan, joten raivaukset voivat paikallisesti haitata lepakoita. Toisaalta raivaus ja laidunnus voi myös avata uusia sopivia lentoreittejä. Suunnitelmassa raivaukset ovat pienimuotoisia eikä vanhoja puita poisteta. Lemmenlaakson alueelle jää runsaasti käsittelemätöntä metsäpinta-alaa.
FI0100044	viikisiippa	Lu IV	KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Kokonaisuudessaan hoidon seurauksena syntyvä niittyjen, laidunnettujen lehtojen, Keravanjoen rantapusikoiden ja Lemmenlaakson pohjoisosan varttuneiden kuusikoiden mosaiikki tarjonnee tulevaisuudessa eri lepakkolajeille suotuisia saalistus-, lisääntymis- ja piilopaikkoja. Laidunnus ja sen mukana tuoma hyönteisten runsastuminen alueella tuottaa lepakoille ravintoa. Jotkin lepakkolajit voivat karttaa liian avoimia ja tuulisia alueita. Lisäksi ne voivat suunnistaa mm. maiseman puuryhmien mukaan, joten raivaukset voivat paikallisesti haitata lepakoita. Toisaalta raivaus ja laidunnus voi myös avata uusia sopivia lentoreittejä. Suunnitelmassa raivaukset ovat pienimuotoisia eikä vanhoja puita poisteta. Lemmenlaakson alueelle jää

						runsaasti käsittelemätöntä metsäpinta-alaa.
YSA013019	vuorijalava					
FI0100044	vuorijalava		KunnosRaiv	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vuorijalava kasvaa umpeenkasvavan niityn reunassa. Jalava merkitään ennen raivauksen aloittamista. Ympäröivän puuston poisto suurentaa lajin elintilaa ja valon määrää, millä on positiivinen vaikutus lajiin.
FI0100044	vuorijalava		Laidunnus	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vuorijalavan ympärille rakennetaan oma aitaus, niin, etteivät laiduneläimet pääse sitä syömään. Laidunnus vähentää jalavaa ympäröivää kasvillisuutta, mikä on lajille hyödyksi.
YSA013019	vuotikankäpä					
FI0100044	vuotikankäpä		KunnosRaiv	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vuotikankäävän kasvupaikalla ei raivata puita tai pensaita (lukuun ottamatta yksittäisten nuorten kuusipuiden poistoa).
FI0100044	vuotikankäpä		Laidunnus	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Vuotikankäävän kasvupaikalla sallitaan laidunnus, mutta alueella ei saa raivata puita tai pensaita (pois lukien yksittäiset nuoret kuuset). Alue on tarkoitus pitää lehtipuuvallaisena pöheikkönä, jonne vähitellen kertyy lisää ja järeämpää lahoppuuta. Laidunnus ei oleellisesti muuta lehtoa. Eläimet syövät puiden ja pensaiden alaoksia, mutta ne viihtynevät paremmin avoimilla niittyalueilla, missä ravinnon määrä on suurempaa.
Natura 2000-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta perusteluineen				Ei tarvita	☒	Tehtävät toimenpiteet eivät oleellisesti heikennä niitä arvoja, joiden perusteella alue/alueet on valittu Natura 2000 –verkostoon. Tämän perusteella toimenpiteet eivät vaadi luonnonsuojelulain (1996/1096 65 §) mukaista Natura 2000-arviota.
				Tarvitaan	☐	

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

5B Muut vaikutukset luontoon, ympäristöön ja käyttöön				
Arviointi kohdistuu suunniteltujen toimenpiteiden suunnittelualueelle tai sen ulkopuolelle aiheutuviin vaikutuksiin, jotka eivät liity alueen Natura 2000-arvoihin. Lomakkeella arvioidaan toimenpiteiden negatiivisia ja positiivisia vaikutuksia luontoon (esim. kasvillisuustyypit ja lajit), ympäristöön ja alueen käyttöön.				
Toimenpide	Kohdentuminen	Arvioitu vaikutus	Kuvaus; esim. toimet negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi.	Perustelut
PB Aitaaminen	Suunnittelualan sisäpuolelle	o; neutraali vaikutus		Lemmenlaakso on erittäin tärkeä virkistysalue Järvenpään ja lähialueiden asukkaille. Laiduneläinten läsnäolo on virkistyskäytön ja ympäristökasvatuksen kannalta positiivista. Laiduneläinten ylläpitämä maisema ja kevätaspektin kukinnan turvaaminen on myönteistä alueen virkistyskäytön kannalta. Laidunaidat puolestaan rajoittavat retkeilijöiden kulkua joenvarsirinteillä laidunkauden aikana. Laidunkaudella laitumien portit pidetään lukittuina, jotta laiduneläinten turvallisuus voidaan taata. Joen itäpuolella retkeilijöiden polku ohjataan kulkemaan aidan vierustaa ja polulta voi ihailla laiduneläimiä sekä niiden ylläpitämää niittyä. Polku kulkee jo nyt suurimmaksi osaksi tulevan laitumen ulkopuolella. Alueen koillispuolella polku siirretään laitumen tieltä pellon ja metsän reunaan. Laidunkauden ulkopuolella portit voidaan pitää avoimina, jolloin retkeilijöillä on pääsy laitumille.

Raivauksissa ei kaadeta tai poisteta vanhoja puuyksilöitä, järeitä eläviä tai kuolleita puita tai järeää lahoppua.

6 Seuranta, selvitys- ja tutkimustarpeet sekä viestintä

Lomakkeella kuvataan toimenpidealueilla oleva tai niille suunniteltu erityisseuranta (joka ei ole osa toimenpidealueiden normaalia hoitoseurantaa), mahdolliset tulevaisuuden selvitys- ja tutkimustarpeet sekä viestintä.

Seurantavuosi	Kuvio/osa-alue	Seurantatyyppi	Seurantamenetelmä

Ajankohta	Tutkimustarve

Pvm	Viestintä
	Rannikko LIFE -hanke tuottaa väliaikaiset infotaulut hoitotöistä. Kaupungin toimesta pysyvä opastus.
	Yhteistyönä viestintä kaupungin nettisivuilla, tiedote ja mediaretki ennen töiden aloittamista.

198356	Lemmenlaakso silta	1000038027
--------	--------------------	------------

PERUSTIEDOT

Kohteen numero:	198356	Mj-tunnus (Museovirasto):	1000038027
Kohteen tyypin tarkenne:	Liikennekohteet	Ajoitus:	Historiallinen
Tarkenne:	Sillat	Ajoituksen tarkenne:	1800-luku
P-koordinaatti:	6705391	Korkeus merenpinnasta, ylin (m):	
I-koordinaatti:	398180	Korkeus merenpinnasta, alin (m):	
Karttageometrian lähde:	GPS-mittaus, korjaamaton	Koordinaattiselitys:	

HALLINTATIEDOT

Omistaja:	Kunta	Vastuuhenkilö:	
Haltija:	Kunta	Olotila:	Voimassa
Ylläpitäjä:	Kunta	Käyttö:	Kulttuuriperinnön suojelu
Maankäyttökohde:		Maankäyttöluokka:	
Kiinteistötunnus:		Kiinteistön nimi:	
Kunta:	Järvenpää		

SUOJELUTIEDOT

Laji:	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen tausta:	
Rauhoitusluokka:	Ei määritelty		
Lukumäärä:	1		
Löytötapa:	Kulttuuriperintöinventointi		
Arvotus:	Ei määritelty		
Arvotuksen selitys:			
Suojelu:	Muinaismuistolaki		
Suojelun selitys:			

OMINAISUUSTIEDOT

Kunto:	Koskematon	Rajaustarkkuus:	Tarkka
Alkuperäisyys:	Täysin alkuperäinen	Rajauslähde:	Näkyvät rakenteet
Maastomerkintä:	Ei merkintää	Rajauslähteen selitys:	

KOHTEEN JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Taustatiedot

Ympäristön kuvaus

Rehevä joenvarsinotko.

Kuvaus

Keravanjoen molemmilla rannoilla, varsinkin E-rannalla, on savisella rantapenkalla suuria lähes pelkästään särmikkäitä lohkareita hajallaan. Osa lohkareista on työstämättömiä, osa lohkottu pitkän kuusitahokkaan muotoon, paino satoja kiloja. Lohkareissa on noin desimetrin syvyiset poranreiät. E-puolella pari metriä puron pinnan yläpuolella lohkareita on päällekkäin siten, että ne muodostavat rantaan nähden kohtisuorassa olevan rakenteen jäännöksen. W-puolella vedenrajassa yksi kuusitahokkaan muotoinen lohkare kohtisuorassa rantaa vastaan, muut työstämättömiä. Joen leveys 7 m. Ilmeisesti lohkareita on joen pohjassakin, koska joki on tässä kohdassa matala ja vesi virtaa nopeammin kuin ylempänä ja alempana. E-puolelle rantaan johtaa hiekalla, soralla ja pikkukivillä täytetty pengerrys, jolla on ollut tie rantaan. Sillalle johtanut maantie on kokonaan kasvanut umpeen.

Kohteen rajaus

Tulkinta

Kivinen maantiesilta. Silta on merkitty Kalmbergin karttaan 1855-1856 (karttalehti VI7 vihreä) ja Senaatin karttaan, karttalehti IX31 Sipoo (1873). Vuonna 1958 painetussa peruskartassa silta on merkittynä ja vuonna 1964 otetussa ilmakuvasa silta on purettu.

Lisätiedot

TOIMENPITEET KOHTEELLE

Toimenpide:	109183	Toteutusvuosi:	2019	Työkustannus, €:	
Työlaji:	Kulttuuriperintöinventointi			Tarvikekustannus, €:	
Tila:	Toteutettu			Muu kustannus, €:	
Toteuttaja:	T. Tuovinen				
Kuvaus:	Rannikko-LIFE-inventointi			Kustannukset yhteensä, €:	

KUVALIITTEET

Tunnus
{34DF5CBF-AF93-4183-8D7B-33509355C957}
Kuvausaika
17.10.2019
Kuvauspaikan P-koordinaatti
Kuvauspaikan I-koordinaatti
Kuvaussuunta asteina
Kuvaaja
T. Tuovinen

Otsikko:	Lemmenlaakso
Kuvaus:	Silta E

Tunnus

{C5B225C8-1738-4E9B-9175-7663C863071F}

Kuvausaika

17.10.2019

**Kuvauspaikan
P-koordinaatti**

**Kuvauspaikan
I-koordinaatti**

**Kuvaussuunta
asteina**

Kuvaaja

T. Tuovinen

Otsikko:	Lemmenlaakso
Kuvaus:	Sillan jäännökset NE kuvan keskellä

Tässä versiossa vain Järvenpään Lemmenlaaksoa koskevat tiedot

CoastNet -Life kääpäkartoitukset 2018

CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

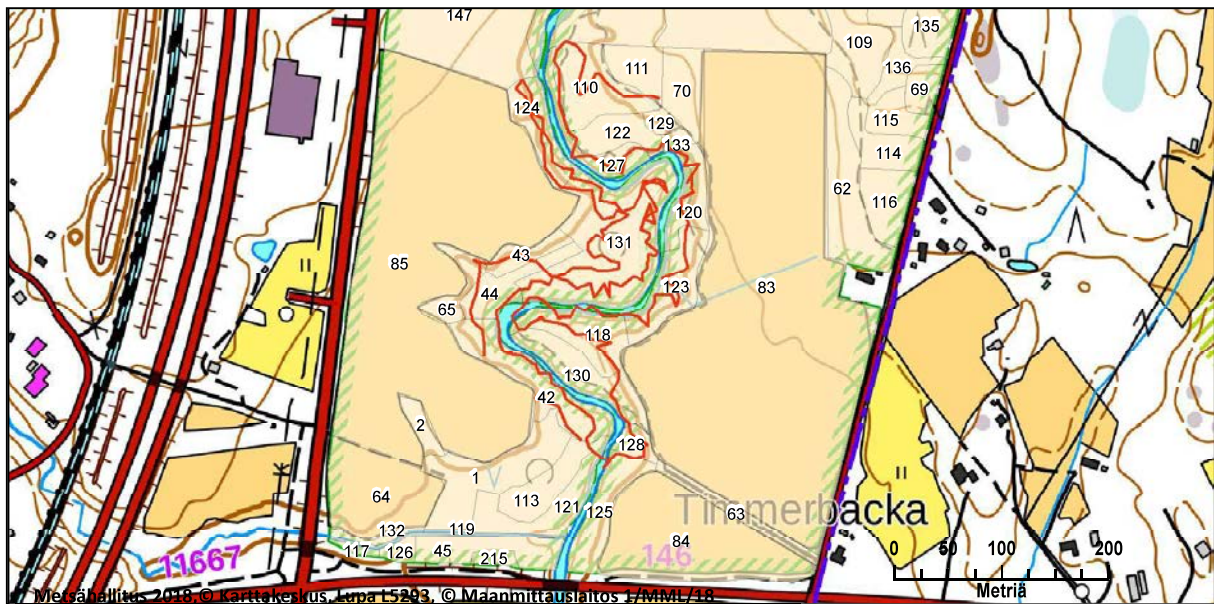
Kimmo Kolehmainen

30.11.2018

1.2 Lemmenlaakso

Lemmenlaaksossa kartoitettiin suunnitellun toimenpidealueen lehtipuuvaltaisia rantalehtoja (kuva 4). Paikoin oli myös kuusivaltaisia metsiköitä. Puusto oli pääsääntöisesti melko nuorta, mutta lahoppuuta oli puuston nuoresta iästä huolimatta kohtalaisesti, enimmäkseen lehtilahoppuuta. Kartoitusalueelta ei ollut aiempia kääpätietoja suojeltavista lajeista. Savola & Wikholm (2002) on kartoittanut suojelualueen lajistoa vuonna 2002 jolloin alueelta havaittiin monipuolista lajistoa (liite 2).

Kuva 4. Lemmenlaakson lehdon kartoitettu alue (kartoitusjälki) ja kuvointi

Lajihavainnot

Kartoituksessa löytyi 39 kääpälajia (liite 1), joka on kohtuullisen hyvä määrä kohteen luonteeseen ja yhden päivän kartoituspanokseen nähden. Alueelta löytyi yksi silmälläpidettävä laji sekä muutamia vanhan metsän indikaattorilajeja ja melko harvinaisia lajeja (taulukko 3).

Taulukko 3. Kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsas
Antrodiella niemelaei	Vuotikankääpä	NT		1
Phellinus ferrugineofuscus	Ruostekääpä		Ind	1
Phellinus lundellii	Pikireunakääpä		Ind	1
Phellinus pini	Männynkääpä		Ind	1

Postia leucomallella	Ruskokääpä		Ind	1
Pycnoporellus fulgens	Rusokääpä		Ind	1
Antrodiella serpula	Voikääpä		Harv	2
Bjerkandera fumosa	Savukääpä		Harv	1
Daedaleopsis confragosa	Etelänsärmäkääpä		Harv	1

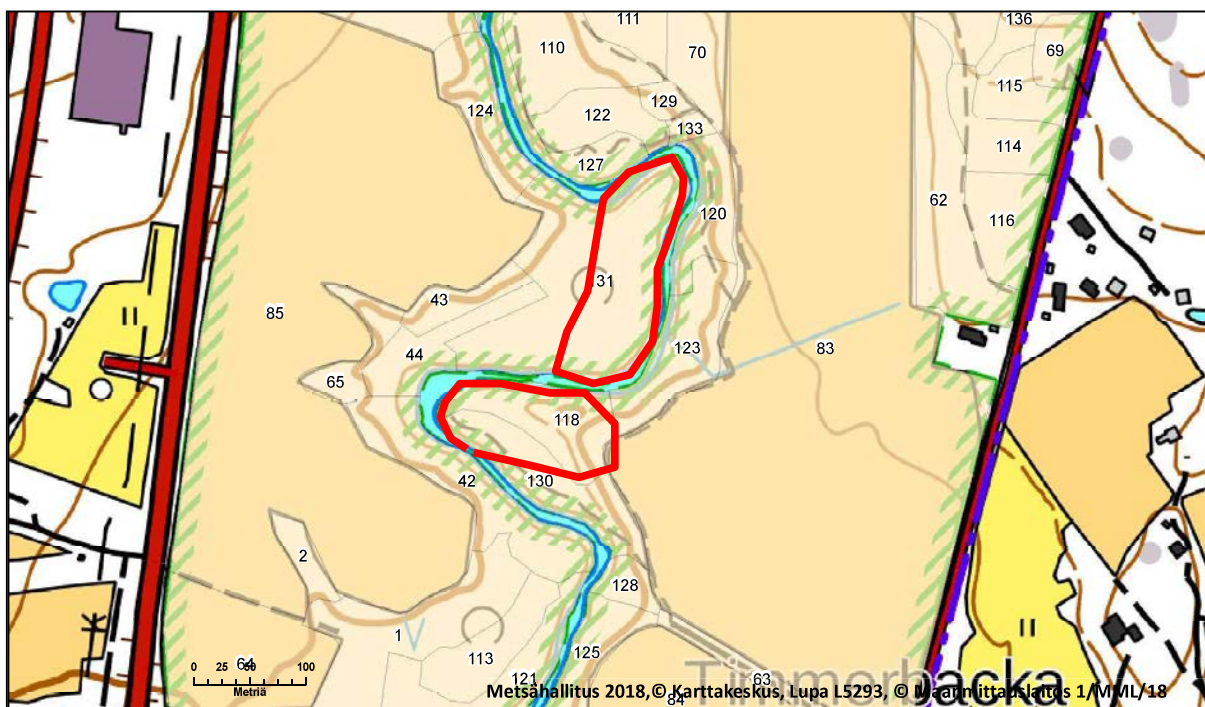
Silmälläpidettävä vuotikankääpä (*Antrodiella niemelaii*) löytyi joen länsipuolen runsaslahopuustoisesta metsiköstä tuomelta ruskovuotikan (*Hydnoporia tabacina*) päältä. Laji on hyvin harvinainen Suomessa. LajiGisissä ja Hertassa on tallennettu havaintoja vain 21 kappaletta.

Havaituista lajeista valtaosa on lehtipuiden lajeja, joita löytyi melko monipuolisesti. Harvinaisimmista mainittakoon voikääpä, savukääpä (*Bjerkandera fumosa*), etelänsärmäkääpä (*Daedaleopsis confragosa*), silokääpä ja risukarakääpä. Vanhan metsän indikaattorikäävistä löytyi havupuilta ruoste-, männyn-, rusko- ja rusokäävät sekä lehtipuulta pikireunakääpä (*Phellinus lundellii*).

Kaiken kaikkiaan koko suojelualueelta on havaittu yhteensä 84 kääpälajia. Uhanalaisista lajeista on tiedossa kellokääpä (*Postia ceriflua*). Silmälläpidettäviä on havaittu seitsemän kappaletta (liite 2).

Hoito- ym. suositukset

Kääpälajisto ei sinänsä tarvitse hoitotoimenpiteitä. Kartoitusalue on suunniteltu otettavaksi laidunnukseen ja raivata paikoin puustoa. Suunniteltujen toimenpiteiden puuston käsittely olisi kääpälajiston kannalta hyvää jättää tekemättä ainakin kuvassa 5 rajatuilla alueilla. Kyseisillä alueilla on melko runsaslahopuustoisia, lehtipuuvältaista lehtoa. Vuotikankääpäsiintymä on joen länsipuolisella viivoitetulla alueella. Eri kääpäkartoitusten perusteella kääpälajisto on osoittautunut varsin monipuoliseksi, ja lajistossa korostuvat lehtipuiden ja kuusien lajisto. Tämän perusteella Lifen toimenpidealueen lahoppuustoisimmat pöpeliköt olisi hyvä jättää puuston käsittelyn ulkopuolelle ja ehkä muutoinkin käsitellä kevyemmin välitön puronvarren puusto ja jättää ainakin osa käsittelystä puustosta lahoppuiksi.

Kuva 5. Punaisella rajatuille alueille ei suositella puuston käsittelyä kääpälajiston suojelemiseksi

Lähteet

Junninen, K. 2010: Kääpäkartoitusten yleisohje 21.9.2010. Metsähallitus, luontopalvelut. 3 s.

Kotiranta, H., Junninen, K., Saarenoksa, R., Kinnunen, J. & Kytövuori, I. 2010. Kääväkkäät. Julk.: Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.): Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. s. 249-263.

Niemelä, T. 2016: Suomen käävät. - Norrlinia 31: 1-430.

Savola, K. & Wikholm, M. 2002: Lemmenlaakson luonnonsuojelualueen kääpäselvitys. - Raportti 11.12.2002.

Liite2. Lemmenlaakson lehdosta kaikissa kartoituksissa havaitut käävät ja kääväkkäät
(Lähde Savola & Wikholm 2002, tähdellä (*) merkityt 2017 ja 2018 (Kolehmainen))

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	UH
Anomoporia myceliosa	valkorihmakääpä	NT
Antrodia serialis	rivikääpä	
Antrodia sinuosa	kelokääpä	
Antrodia xantha	katkokääpä	
Antrodiella faginea	luukääpä	
Antrodiella hoehnelii	voikääpä	
Antrodiella niemelaei*	vuotikankääpä	NT
Antrodiella pallescens	sitkokääpä	
Bjerkandera adusta	tuhkakääpä	
Bjerkandera fumosa*	savukääpä	
Butyre luteoalba	kermakääpä	
Ceriporia purpurea	punakerikääpä	NT
Ceriporia reticulata	verkkokerikääpä	
Ceriporia viridans	viherkerikääpä	
Ceriporiopsis pseudogilvescens	hartsikääpä	
Cerrena unicolor	pörrökääpä	
Daedaleopsis confragosa	etelänsärmäkääpä	
Datronia mollis	kennokääpä	
Fibroporia gossypium	kohvakääpä	
Fomes fomentarius	taulakääpä	
Fomitopsis pinicola	kantokääpä	
Fomitopsis rosea	rusokantokääpä	NT
Ganoderma applanatum*	lattakääpä	
Gloeophyllum sepiarium	aidaskääpä	
Gloeoporus dichrous	tikankääpä	
Gloeoporus pannocinctus*	silokääpä	
Hapalopilus rutilans	okrakääpä	
Heterobasidion parviporum	kuusenjuurikääpä	
Hyphodontia paradoxa	rosokääpä	
Hyphodontia radula	rytökääpä	
Inocutis rheades	ketunkääpä	
Inonotus obliquus	pakurikääpä	
Inonotus radiatus	lepänkääpä	
Iscnoderma benzoinum	tervakääpä	
Leptoporus mollis	punahäivekääpä	
Oligoporus sericeomollis	korokääpä	
Osteina undosa	poimulakkikääpä	
Oxyporus corticola	kuorikääpä	
Oxyporus populinus	vaahterankääpä	
Perenniporia subacida	korkkikerroskääpä	NT
Phellinus alni	lepänarinakääpä	
Phellinus chrysoloma	kuusenkääpä	
Phellinus cinereus	koivunarinakääpä	
Phellinus conchatus	raidankääpä	
Phellinus ferrugineofuscus	ruostekääpä	
Phellinus igniarius	arinakääpä	
Phellinus laevigatus	levykääpä	
Phellinus lundellii	pikireunakääpä	

Phellinus nigrolimitatus	aarnikäpä	
Phellinus pini*	männynkäpä	
Phellinus populicola	haavanarinakäpä	
Phellinus punctatus	kuhmukäpä	
Phellinus tremulae	haavankäpä	
Phellinus viticola	riukukäpä	
Piptoporus betulinus	pötkelökäpä	
Polyporus brumalis	talvikäpä	
Polyporus ciliatus	kevätkäpä	
Polyporus melanosus	mustajalkakäpä	
Polyporus squamosus	suomukäpä	
Porpomyces mucidus	kolokäpä	
Postia alni	pikkukäpä	
Postia caesia	sinikäpä	
Postia calvenda	ruskokäpä	
Postia ceriflua	kellokäpä	VU
Postia fragilis	tahrakäpä	
Postia stiptica	karvaskäpä	
Postia tephroleuca	harmokäpä	
Pycnoporellus fulgens	rusokäpä	
Pycnoporus cinnabarinus	punakäpä	
Skeletocutis amorphia	rustokäpä	
Skeletocutis biguttulata	valkoludekäpä	
Skeletocutis brevispora	lumokäpä	NT
Skeletocutis carneogrisea	routakäpä	
Skeletocutis kühneri	kuultoludekäpä	
Steccherinum collabens*	punakarakäpä	NT
Steccherinum lacerum	irtokarakäpä	
Steccherinum nitidum	risukarakäpä	
Trametes hirsuta	karvavyökäpä	
Trametes ochracea	pinovyökäpä	
Trametes pubescens	nukkavyökäpä	
Trechispora hymenocystis	rihmaharsukka	
Trichaptum abietinum	kuusenkynsikäpä	
Trichaptum fuscoviolatum	männynkynsikäpä	
Tyromyces chioneus	liitukäpä	
YHTEENSÄ		84 LAJIA
Alueelta havaittuja kääväkkäitä		
Asterodon ferruginosus	oravuotikka	
Gloiodon strigosus	harjasorakas	NT
Steccherinum ochraceum	orakarakka	

Tässä versiossa vain Järvenpään Lemmenlaaksoa koskevat tiedot

Lakkisienikartoituksia Natura 2000 -alueilla vuonna 2018

CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

MH 4571/2018

Lasse Kosonen
luontolasse@gmail.com
17.12.2018

Metsähallituksen lakkisienikartoituksia 2018

Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään neljän Natura2000 -alueen ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kirjoittaja on yksin vastuussa tämän raportin sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.

Sienikartoituksia tehtiin neljällä eri kohteella: Järvenpää Lemmenlaakso (18.9. ja 9.10). Maastotöihin käytettiin viisi päivää. Kukin kohde inventoitiin kulkemalla tiettyä reittiä pitkin alueen halki (ks. kartat). Kullakin kohteella käytettiin aikaa 6-12 tuntia. Lemmenlaaksossa jouduttiin käymään kahtena päivänä, koska Keravanjoki jakaa alueen kahteen vaikeakulkuiseen osaan, itäosaan ja länsiosaan.

Sienisyksy oli enintään keskinkertainen ja pääsi kunnolla vauhtiin vasta syyskuun puolivälin jälkeen. Tätä ennen maastot olivat hyvin vähäsienisiä. Edelleen monet sieniryhmät jäivät puutteellisten havaintojen varaan, esim. ketojen ja lyhytruohoisten alueiden sieniä (vahakkaat, rusokkaat, maakielet ym) oli erittäin vähän. Silmiin pistävää oli, että useimmiten vähälukuisia lajeja tavattiin vain yksi itiöemä, harvoin enemmän. Lakkisienien lisäksi kiinnitettiin huomiota myös muihin sieniryhmiin.

Valtaosa sienistä tunnistettiin jo maastossa tuoretuntomerkkien perusteella ja osa varmistettiin mikrotuntomerkkien perusteella myöhemmin. Osa kuivattiin myös museonäytteeksi. Osa lajeista tunnistettiin vain lajiryhmälleen. Lyhenne coll. tarkoittaa että sieni on ns. ryhmälaji, ja nimen alle kuuluu siten useita lajeja. Näiden lajien väliset rajat ovat usein epäselviä ja vaativat tarkempaa selvitystä ja niiden tieteellinen luokittelu ja kuvaaminen on monien lajien kohdalla kesken, eikä pätevintä tieteellistä nimeä ole aina mahdollista antaa. Eri lajien harvinaisuutta osoittamaan on käytetty laji.fi: n antamia osumatuloksia, jotka ainakin helttasienillä antavat viitteellisen tuloksen lajin yleisyydestä.

Järvenpää, Lemmenlaakso FI0100044 Lemmenlaakson lehto

Lemmenlaakso on n. 93 ha:n laajuinen luonnonsuojelualue, joka on muodostettu syvään uurtuneeseen Keravanjoen jokilaaksoon. Tästä 9,8 hehtaaria kuului tutkimusalueeseen. Keravanjoen itäpuolta kulkee vaikeakulkuinen retkipolku. Maaston korkeuserot ovat kohtalaisia, mikä tekee liikkumisesta paikoin hankalaa varsinkin, kun polut olivat kosteana liukkaita.

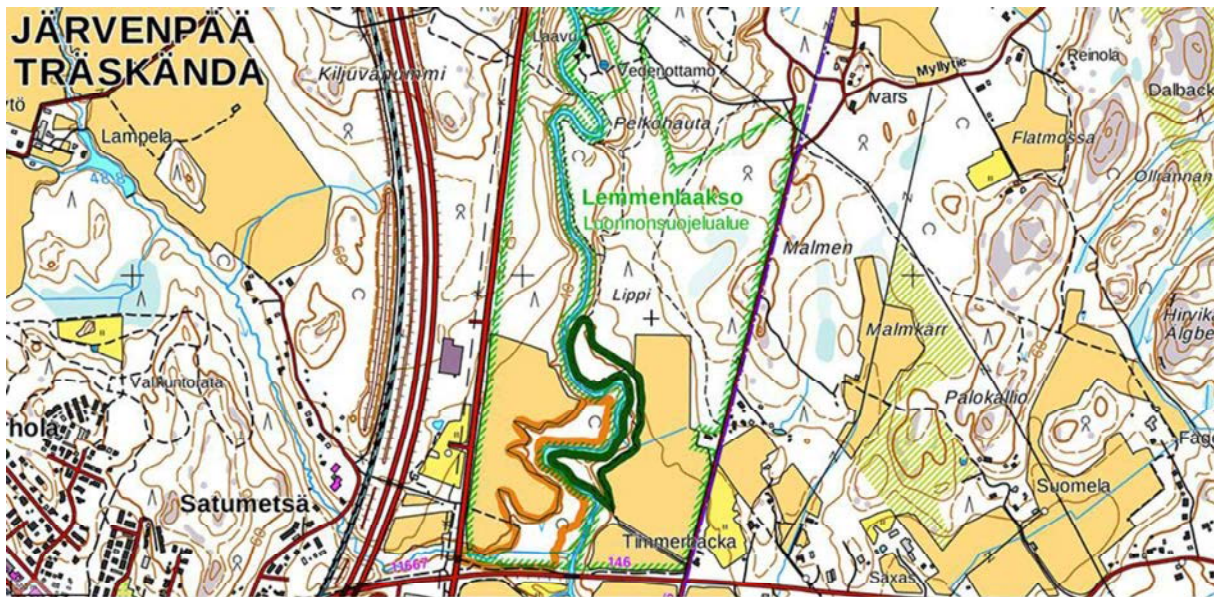
Sienilajeja löydettiin 144. Tämä on enintään kohtalainen lajimäärä. Yhtään varsinaisesti uhanalaista lajia ei löydetty. Sienistä osa oli lehtomaisten maastojen lajeja. Lepikon lajeja havaittiin useita, kuten **lepänpulkkosieni** *Paxillus rubicundulus*, **lepikkohapero** *Russula alnetorum*, **lepikkorousku** *Lactarius obscuratus* ja **lepänruostehelppä** *Naucoria escharoides*. Erityisesti lepikkohaperoa pidetään melko harvinaisena.

Erityisesti luontopolun eteläisessä kohdassa oli hyvin ravinteisen maan lehtolajeja, kuten **sappiseitikki** *Cortinarius infractus* ja **pikarimalikka** *Pseudomphalina kalchbrenneri* ja hieman pohjoisempaan **ruskolimalakki** *Limacella glioderma*, joka on tyypillinen kalkkialustan vähälukuinen laji. Pohjoisempaan alue muuttui havuvaltaisemmaksi ja esim. ravinteisten kuusikoiden laji kuusihapero oli silmiinpistävän runsas. Kaatuneella kuusella kasvoi hyvin harvoin määritetty laji, **kuusilahorusokas** *Pluteus pouzarianus*, joka on kuin koivulahorusokas, mutta kasvaa kuusella (ehkä myös männyllä?) ja on hajuton. Lajista on 13 osumaa laji.fi:ssä, pohjoisimmat Joensuusta. Muita mielenkiintoisia lajeja edusti **siroukonsieni** *Lepiota felina*.

Joen länsipuolen tutkimusalue oli pienempi ja vähäsienisempi. Siellä oli hyvin vähän sellaisia sieniä, joita ei tavattu itäpuolelta. Harvinaisin laji oli harmaalepällä kasvanut **jauhenuija** *Phleogena faginea*, joka kuuluu

kantasienien yhteen luokkaan. Yhdellä lepän rungolla sitä kasvoi satamäärin. Laji.fi: n haku antoi tulokseksi 17 osumaa, joista pohjoisimmat olivat Jyväskylän pohjoispuolelta.

Alueella ei ole nähtävissä kunnostamistarvetta sienten osalta. Sen sijaan retkeilijälle alue on paikoin hankalakulkuinen. Purolaakson itäpuolella kulkeva polkukin on paikoitellen hankala kulkea, joten kunnostaminen voi olla tarpeen.

Järvenpää, Lemmenlaakson luonnonsuojelualue

Kuljetut reitit:

18.9.2018 kuljettu reitti /alue

9.10.2018 kuljettu reitti /alue

SUMMARY

The plan and its implementation are part of the CoastNet LIFE project, which has received funding from the European Commission's LIFE program.

The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

This action plan prepared in the CoastNet LIFE project is located in the southern part of Järvenpää's Lemmenlaakso grove. The private nature reserve (YSA 013019) is owned by the city of Järvenpää. The planning area belongs to the Natura 2000 area Lemmenlaakso grove (FI0100044). The Keravanjoki River, which meanders quite naturally, flows through the area. The vegetation of the coasts is flooded meadow and young deciduous grove. At the top of the slopes there is mesic grassland and in some places drier moor. Horses have been grazed in the area since the early 2000s.

The traditional biotopes and deciduous groves of the southern part of Lemmenlaakso are an important part of the Natura 2000 area as a whole. They complement the northern part of the area, which in many places has a large coniferous forest and the species that depend on it. The aim of the restoration is to maintain open and wooded biotopes of the southern part of Lemmenlaakso and the conditions of its species. Semi-natural biotopes and their species that need light require constant care to survive. Semi-natural biotopes are restored by removing young trees and shrubs around them. A few small, former plots of land are cleared for felling. Pasture fences are built around the pasture blocks. In addition to grazing, harmful alien species are removed and the most grassy areas are mowed.

In addition to grazing, the removal of young spruces is proposed for young groves in the southern part of Lemmenlaakso. Light clearing and grazing maintains the brightness of the groves, which benefits many butterflies and tubular plants of the spring aspect, among other things. As a rule, the densest groves are left out of the clearings and it is hoped that they will develop into deciduous forests rich in deciduous trees.

A protection zone is also left along the river, from which no trees or shrubs are removed. Shorebushes are important for many bird species as well as fish and other aquatic life in the river. Trees and shrubs also prevent erosion of river dams. Clearing does not fell or remove deciduous trees, old tree specimens, big living or dead trees, or big rotten wood. Clearing produces more rotting wood, for example, by necking or leaving oxidized trunks felled from traditional biotopes in the ground.

Lemmenlaakso is a very important recreation area for the residents of Järvenpää and the surrounding areas. During the grazing season, the gates of the pastures are kept locked to ensure the safety of the grazing animals. On the east side of the river, the hikers' path is guided to pass next to the fence, and from the path you can admire the grazing animals and the meadow slopes maintained by them. Outside the grazing season, the gates can be kept open, giving hikers access to the pasture area.

Harmful alien species will be eliminated over several years.